

Misterhultsföretagarnas studieresa till Olkilouto 1-3 maj Reserapport 2014-05-11

Syftet med resan var i första hand att få information om hur lokala och regionala företag anlitas för de mycket stora arbeten som utförs i Olkilouto i samband med utbyggnaden av TVO 3 och revisionsarbetena med TVO1 och TVO2, som alla är kärnkraftverk. De två första är kokarreaktorer av ASEA- ATOMs konstruktion. Den tredje är den första i sitt slag av en ny tryckvattenkonstruktion från AREVA. Tanken är att AREVA ska använda TVO3 som referensanläggning för fortsatta utbyggnader världen över.

I Olkilouto hanteras också mellan- och slutförvaringen av kärnavfall från Finlands reaktorer. I motsats till hur avfallet hanteras i Sverige kommer Olkilouto att vara den enda plats där all hantering och slutförvaring sker. Det vill säga mellanlagring, kapseltillverkning, kapselifyllnad, transporter och placering av kapslarna i underjorden. TVO motsvarar OKG hos oss och POSIVA vårt SKB.

Genom Göran Grönhammar fick deltagarna redan före ombordstignandet på färjan, välgrundad och pedagogisk information om hur reaktorerna TVO 1 och 2 byggdes. Göran var nämligen med och byggde verken, som togs i drift 1979 och 1982. Mångfalden av vid utbyggnaden verksamma företag var slående. Det gällde att samordna ett 50- tal företag med en sammanlagd arbetsstyrka om ibland 2 000 personer. Logistik säger vi nu, då nöjde man sig med ordet planering.

På plats i Olkilouto fick vi fullödlig information om TVOs och POSIVAs verksamheter, samt besöka tunneln för slutförvaret av låg- och medelaktivt avfall. På informationscentralen fanns också en utställning om "El från uran", som vi besökte. Hur avfallet tas om hand inför slutförvaret presenterades genom en animerad film, som var mycket informativ.

TVO 3 ägs fortfarande av leverantören AREVA. Den kommer i färdigt skick, 2016 att producera 1 600 MW, det vill säga nästan lika mycket som TVO 1 och 2 tillsammans, som graderats upp till 880+ 880= 1 760 MW. På platsen finns också ett vindkraftverk om 1 MW, som används för forskning. Under föregående år genererade den under hela året lika mycket elenergi som en av reaktorerna genererade under 1 timme.

TVO har i dagsläget 700 anställda till vilket ska läggas 200 anställda hos underleverantörer. Vid revision ökar antalet med 1 500 personer. Eftersom all kompetens inte finns inom landet anlitas personal från utlandet i stor omfattning under sådana perioder. POSIVA har 930 anställda i Olkilouto.

Under verksamhetstoppen för några år sedan arbetade dagligen 4 800 personer på TVO 3, 1 500 med revisionen och 900 med driften av TVO1 och 2. Sammanlagt 7 200 personer pendlade till och från Olkilouto, inklusive de som bodde i barackerna i närheten. Polisen fick stora inkomster, liksom bilförsäljarna i regionen, som blev av med hela sortimentet begagnade bilar. Finländarna var i majoritet, 60 procent, följda av polacker, 30 procent. Sammanlagt fanns där 68 nationaliteter som begagnade 30 olika språk. Viktiga instruktioner skulle finnas läsbara för alla.

Finska företag har en stor marknad här, sammanlagt 750 stycken, små och stora. Regionen räcker inte till, utan de kommer från andra delar av landet. Entreprenörer för till exempel underhåll och transporter håller sig kvar och ser till att TVO har fortsatta kontakter med dem. Översatt till våra förhållanden skulle företagen i Misterhultsbygden anmäla sig till OKG, för att bli kontaktade vid behov.

Många av företagens personal bosätter sig i området, som därigenom förses med aktiva, välavlönade och köpstarka familjer. Även skattekraften får ett uppsving.

Förutom att producera elkraft finns annan verksamhet på platsen, kopplade till kraftverksdriften. Kylvattnet från reaktorerna är alltid 10 grader varmare än vattnets inloppstemperatur. Genom att leda en del av det utgående kylvattnet genom rörledningar, 20 centimeter ner i odlingsmarken, får man ett växthusklimat som möjliggör odling av majs, sallader, blommor och vindruvor. Vindruvorna har god kvalitet, men det vin man tar ut av odlingen har dålig klass. Odlare och vinproducenter har olika kompetens.

Kylvatten används också för fjärrvärme och för uppfödning av störrar och kräftor. Man har ännu inte fått fram någon rom för kaviarförsäljning, men den tiden kommer.

Sammanfattningsvis möts vi av en påtaglig framtidstro och framåtanda här i Olkilouto.

Kärnkraftavveckling finns inte nämnd någonstans.

Mörtfors dagens datum

Kaj Lindholm